

Bijlage A:

Terugblik Beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Fysieke leefomgeving 2017-2022

Inleiding

In 2017 is het Beleidsplan **V**ergunningverlening, **T**oezicht en **H**andhaving Fysieke Leefomgeving gemeente Ouder-Amstel voor de periode 2017-2020 vastgesteld. Op 8 december 2021 is besloten om deze termijn te verlengen tot en met 31 december 2022. Dit is gedaan omdat zowel de Omgevingswet alsmede de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna Wkb) wederom waren uitgesteld. Met het oog op de kosten/baten was destijds een verlenging van het Beleidsplan meer opportuun dan het opstellen van nieuw beleid. Inmiddels loopt ook de verlengingstermijn van het Beleidsplan VTH af terwijl de nieuwe wetgeving nog niet in werking is getreden. Echter heeft Ouder-Amstel de afgelopen jaren flink ingezet op het klaarstomen van de organisatie op de nieuwe wetgeving en is het beleid toe aan een actualisering.

Bij het opstellen van het nieuwe VTH-beleid, in de nieuwe terminologie de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (hierna U&H-strategie), zijn (de geest van) de Omgevingswet en de Wkb als uitgangspunt genomen met daarbij een verwijzing (een terugblik) naar de huidige wetgeving. Hierdoor spelen we maximaal in op de aankomende inwerkingtreding en hoeft de U&H-strategie tussentijds niet aangepast te worden.

Zoals ook in de inleiding van de nieuwe U&H-strategie is aangegeven, is op basis van een terugblik op de oude beleidsplannen voor het nieuwe beleid als uitgangspunt bepaald dat we vast houden aan wat al goed is en/of goed gaat. Aangevuld met verbeteringen waar dit mogelijk en nodig is. Hieronder volgt een beknopte terugblik op de vorige beleidsperiode.

Terugblik beleidsperiode 2017-2022

In de beleidsperiode 2017-2022 is het cyclisch en programmatisch werken volgens de beleidscyclus 'BIG 8' voor Ouder-Amstel verder ontwikkeld, is het risico-gestuurd werken nadrukkelijker ingezet en verder uitgewerkt en zijn er grote stappen gezet met betrekking tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Cyclisch en programmatisch werken (oordeel IBT)

In het omgevingsrecht zijn er bepaalde regels waaraan overheden zich moeten houden bij het uitvoeren van hun U&H-taken. Deze regels zijn er om de veiligheid en gezondheid van mens en natuur te beschermen. De provincie beoordeelt of gemeenten het uitvoeren van de U&H-taken zó hebben ingericht, dat deze adequaat uitgevoerd kunnen worden. Dit wordt gedaan aan de hand van een actueel strategisch en operationeel beleid alsmede een jaarlijks uitvoeringsprogramma en een jaarevaluatieverslag. In het jaarlijkse uitvoeringsprogramma wordt vooruit gekeken naar de activiteiten die het komende jaar worden uitgevoerd. In het jaarverslag wordt gerapporteerd over de mate waarin uitvoering van het uitvoeringsprogramma heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelen uit het beleid. Naar aanleiding van het jaarverslag wordt het beleid gezien en zo nodig aangepast. Door de jaarlijkse terugblik in het jaarverslag en het jaarlijks vooruitkijken in het uitvoeringsprogramma blijft het beleid aansluiten op de praktijk en is het evaluatieonderdeel gedurende de looptijd van de beleidsplannen geborgd.

Door de positieve beoordelingen van de afgelopen jaren staat Ouder-Amstel onder versoberd toezicht. Dit betekent dat de aangeleverde informatie alleen wordt beoordeeld op volledigheid en actualiteit. Op basis van de overgelegde stukken over 2021 is de conclusie van de provincie Noord-Holland dat de gemeente Ouder-Amstel voor zowel de uitvoering als het toezicht en de handhaving van het omgevingsrecht (wederom) voldoet aan de eisen en krijgt/behoudt zij de beoordeling "adequaat". In haar beoordeling in 2021 heeft de provincie een aantal verbeterpunten aangegeven. Deze verbeterpunten zagen op het formuleren van meetbare doelstellingen en het koppelen van deze doelstellingen aan activiteiten. Deze activiteiten moeten vervolgens herkenbaar terugkomen in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma en het jaarverslag. Daarnaast hecht de provincie waarde aan het opstellen van een actuele analyse van inzichten waarop het beleid gebaseerd is.

Gelet op de verbeterpunten uit 2021 is bij de beoordeling in 2022 extra aandacht besteed deze verbeterpunten. Bij de beoordeling in 2022 is geoordeeld dat de aangeleverde documenten op deze punten nu wel voldoende inzichten bieden. Bij het opstellen van de nieuwe U&H-strategie hebben deze onderdelen (ook) aandacht gekregen.

Risico-gestuurd werken

Gezien de omvang van alle toezicht- en handhavingstaken is het niet haalbaar om overal op te controleren of tegen op te treden. Daarvoor is de beschikbare handhaving capaciteit niet toereikend. In de beleidsperiode 2017-2022 is ten opzichte van de daaraan voorafgaande jaren nadrukkelijk ingezet op de relatie tussen risico's, prioriteiten en capaciteit. De eerste (vervolg)stappen richting risico-gestuurd werken zijn gezet. Dit houdt in dat onze handhaving capaciteit eerder en uitgebreider in is gezet op activiteiten waar meer risico's aan zaten dan activiteiten waarbij minder risico's (te verwachten) waren. De risico's zijn destijds in beeld gebracht door middel van een risicoanalyse waarbij er op basis van een risicoafwegingsmodel een prioritering bepaald is.

In verband met het aflopen van het (verlengde) Beleidsplan VTH is voor het opstellen van de nieuwe U&H-strategie een (nieuwe) omgevingsanalyse uitgevoerd. Hierbij is gekeken naar het grondgebied van de gemeente en de aandachtspunten per gebied. Daarnaast is ook de risicoanalyse geactualiseerd. In de nieuwe U&H-strategie is het risico-gestuurd werken nog verder door vertaald zodat het naast toezicht en handhaving ook van toepassing is op vergunningverlening. Dit sluit aan bij het gedachtegoed van de Omgevingswet waarbij er meer ruimte komt voor initiatieven maar dat daar tegenover ook meer verantwoordelijkheid vanuit de initiatiefnemers wordt verwacht. Overheden, bedrijven én burgers zijn samen verantwoordelijk voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Dit is dus niet alleen de taak van de overheid. In de nieuwe strategie heeft dit vorm gekregen in het Toets- en Toezichtprotocol maar ook in de manier waarop, en met name de snelheid/termijn er wordt gehandeld bij meldingen, klachten en verzoeken om handhaving.

Implementatie Omgevingswet

In verband met de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wkb per 1 januari 2022 en na uitstel per 1 juli 2022, 1 januari 2023 en nu 1 juli 2023, is binnen het VTH-werkterrein, onder aansturing van het Programma Implementatie Omgevingswet, veel werk verzet. Waaronder de inzet op het aanpassen van diverse processen, de inrichting van de Intake- en Omgevingstafel en het opstellen van de nieuwe Uitvoering- en Handavingsstrategie 2023-2026. Daarnaast is bijgedragen aan de aan de raad voorgestelde randvoorwaardelijke besluiten over (verplichte) participatie, de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, nadeelcompensatie, adviesrecht en delegatie.